

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni poświątecznych o godzinie 7 rano.

Redakcja przy ulicy Sobieskiego, l. 4., gdzie sklep J. S. Jürgensa.

Administracja od l. 2, ulica Sobieskiego.

INSERATY obliczają się po 6 ct. od miejsca jednego wiersza (petit.)

Listów ni frankowanych nie przyjmuje się.

Manskryp. tów nie zwraca się.

KRONIKA CODZIENNA

Prenumerata miejscowa

wynosi:	
miesięcznie	1 zlr. 10 ct
kwartalnie	3 " 30 "
półrocznie	6 " 60 "
rocznie	13 " — "
Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:	
rocznie	16 zlr. — ct
półrocznie	8 " — "
kwartalnie	4 " — "
miesięcznie	1 " 35 "

Numer pojedynczy 6 centów.

Zaproszenie do prenumeraty.

Prenumerata na „Kronikę Codzienną“ wynosi ćwierćrocznie 4 zlr.

„Eine cisleithanische Zeitstudie“.

Trzydziestu czterech deputowanych z izby posłów w wiedeńskim rajchsracie z prawego centrum, Morawcy i trzech z klubu lewicy z dep. Wörtzera na czele, wystosowali do ministra sprawiedliwości interpelację następującą osnowy:

Interesa, zawierane przez niektóre banki, które zwracały na siebie uwagę jak najpowszechniejszą, a nawet w publicznych procesach karnych, jakoteż w licznych artykułach dziennikarskich były wyjaśniane, przedstawiając zarazem wysoki rząd w jasnym świetle, stały się w tych czasach przedmiotem takiego wyjaśnienia w broszurze p. n.: „Lasser, genannt Auersperg, eine cisleithanische Zeitstudie“, wydanej w Ambergu i Lipsku, ale rozpowszechnionej także w Austrii, że formą i treścią przedstawianych faktów broszura ta najzupełniej rości prawo do wiarygodności, która po części zyskała potwierdzenie w innych publikacjach, a po części stanowi od lat kilku dla publiczności jawną tajemnicę.

Broszura ta zawiera ciężkie oskarżenie przeciw rządowi dzisiejszemu, przywodząc szereg interesów, zawartych podobno za współdziałaniem rządu, ku wielkiemu pokrzywdzeniu akcjonariuszów, ich wierzycieli i całej ludności.

I tak na str. 52 utrzymuje broszura, że na podstawie utudnych (fingerirter) obligacji wydano w listach zastawnych 1,000,000, których pokrycie stanowić miały dobra już przecięzione długami, intabulowane pod nazwiskami osób poddawionych (Strohmänner); na str. 56 wspomina, że bank hipoteczno-kredytowy i zaliczkowy posiadacz, jako wypłacono 5,000,000 zlr. kapitału akcyjnego, z których jednak nie wpłynął ani szeląg, a więc posiadacz fałszywie, na str. 59 jest wzmianka, że w czasie, gdy akcje spadły na 25 proc., brano je od faworyzowanych członków rady zawiadowczej al pari, z obciążeniem reprezentowanego przez nich banku itd.

W takich czynach — przypuściwszy, że są prawdziwe — każdy nieuprzedzony powinien dopatrzeć się wszelakich znamion zbrodni oszustwa w myśl §. 197 kodeksu karnego, której jak najsurowiej dochodzić byłoby obowiązkiem prokuratora wedle §. 34 procedury karnej.

Rzeczona broszura atoli, jak obwieszcza ogłoszenie urzędowe, stała się przedmiotem obiektywnego tylko śledztwa karnego, na wniosek prokuratorji, sąd krajowy w Pradze jako sąd prasowy zakazał ją, i zniweczył nakaz sądowy z dnia 31go grudnia roku 1876 pod liczbą 34,140, na mocy paragrafów 65 i 300 kodeksu karnego; artykułów 2. i 3 ustawy z dnia 17 grudnia r. 1852 pod liczbą 8.

D. P. P., tudzież §§. 489 i 493 procedury karnej, a nie zdaje się, iżby zbrodnie przywiezione w broszurze, z wyraźnym podaniem faktu i nazwisk obwinionych, stały się by przedmiotem sądowego śledztwa karnego, lubo wedle §. 87 procedury karnej było obowiązkiem prokuratorji i władz bezpieczeństwa, dochodzić śladów wskazanych czynów karygodnych, a to tem więcej, ile że w przedmowie do broszury wyraźnie oświadczone, iż celem jej jest sprowadzenie śledztwa sądowego ku wyłączeniu prawdziwości przedstawionych w niej faktów, a wedle §. 87 procedury karnej, nawet „beziemne denuncjacje osoby zupełnie nieznannej“ zobowiązują prokuratora do dochodzenia wskazanych okoliczności, jeśli, jak tu się dzieje w mierze najzupełniejszej, wiarogodnie znamionują czyn karygodny.

Sposób rzeczywiście postąpienia prokuratorji uderza przeto tem więcej, ile że podobne rozmyślane zaniechanie śledztwa karnego — jeśli to nie jest wynikiem aktu łaski najwyższej — może stanowić wśród pewnych okoliczności nawet nadużycie władzy urzędowej.

Dotychczas przynajmniej nie wiadomo, iżby wskazane w rzeczonyj broszurze zbrodnie poposili byli prokuratorje do wytoczenia śledztwa, lubo przywiezione przepisy ustaw zobowiązują ją do tego, lubo wskazane osobna oszustwa są bardzo jasne, podane in concreto, i łatwe do stwierdzenia, tudzież niewątpliwie karygodne wedle obowiązującego teraz kodeksu karnego, i lubo j. eksc. pan minister sprawiedliwości na posiedzeniu tej wysokiej izby d. 18. grudnia r. 1876 twierdził, że polecił prokuratorom, aby nie szedzieli sił i gorliwości, by zbadać do gruntu faktu niezadowolonego pokrzywdzenia innych, by dochodzić takich faktów, z jakiegokolwiek prokurator dowie się o nich, by stwierdzić ich i bezwzględnie soigać.

Widać atoli, że w rzeczywistości skierowano to bezwzględne soiganie nie przeciw doniesionym zbrodniom pospolitym, lecz przeciw drukowi, który o nich donosi, lubo nawet sąd karny nie dopatrył się w tym druku oszczerstwa, a zbrodnie dokonane nie mogą odstąpić się przez zakaz ogłaszania ich; lecz owszem mogą doznać ekspiacji tylko przez ukaranie według prawa.

Rzeczona broszura donosiła nadto o innych jeszcze faktach, które zdolne wywołać zaniepokojenie powszechne.

I tak na str. 44 utrzymuje, że rząd nadał bankowi „Credit foncier“ na Królestwo czeskie niesłychany przywilej obciążania własnej posiadłości ziemskiej aż do pełnej wartości szacunkowej i wydawania za to obligacji hipotecznych, którym przyznano bezpieczeństwo pupilarne.

Dalej na str. 71 utrzymuje, że posiadającym listy zastawne dano zastępcę ex officio, który przyzwolił na wykupienie w d. 1. lipca r. 1875 kuponów od listów zastawnych tylko za 1 pret., mimo żądano prawnie bezpieczeństwa pupilarnego, fakt potwierdzony gdzieindziej także przez pisma publiczne.

Nadto na str. 52 jest obwinienie, że

działy się tranzakcje z instytucją „Bodencreditanstalt“ i z „Pierwszą austriacką kasą oszczędności w Wiedniu“ z krzywdą publiczną i t. d.

Takie fakta zdolne wzbudzić tylko najgłębsze wśród ludu zaniepokojenie, dotkliwie naraził finansowy, ekonomiczny i moralny kredyt Austrii w kraju i za granicą i zupełnie podkopać niezbędną każdemu rządowi powagę, ale i fundament każdego państwa, t. j. zaufanie do jego sądownictwa, jeżeli nie nakaze się bezstronnie a wyczerpującego śledztwa sądowego, i jeśli za pomocą niego nie dowiedzie się fałszywości faktów, przywiezionych w broszurze z pozorami najzupełniejszej prawdy.

W interesie publicznego bezpieczeństwa prawnego i moralnego, honoru sądownictwa naszego i bezpieczeństwa mienia, złożonego w papierach hipotecznych, niżej podpisani, powołując się na §. 12. regulaminu, zwracają się do jego ekscelencji pana ministra sprawiedliwości z pytaniami następującymi:

1) Czy wytoczono już śledztwo sądowe z powodu karygodnych czynów, jasno, dookładnie i szczegółowo wskazanych w broszurze: „Lasser genannt Auersperg“, lub czy jego ekscelencja pan minister sprawiedliwości myśli przynajmniej kazać je wytoczyć?

2) Jeżeli jednak nie zamierzono wytoczyć tego śledztwa, z jakich to powodów i na mocy jakiego uprawnienia ustaw sądził pan minister sprawiedliwości, iżby mógł usprawiedliwić niewytoczone śledztwo?

Wiedeń 30. stycznia 1877.
Wörtz, Bärnfeind, Barbo, Brader, Brandis, Fanderlick, Gaazwohl, Graf, Greuter, Gudenus, Harant, Hermann, Hohenwart, Karlon, Kusy, Lienbacher, Meznik, Mildschub, Nabergoj, Pfeiffer, Pfügl, Prazak, Schrems, Sron, Sternbach, Valussi, Witezicz, Wośniak, Walterskirchen, Weiss-Starkeufels, Weeber, Zeilberger, Zschock.

(Z podpisanych tu 34 deputowanych, trzech nie należą do prawicy, mianowicie Weeber, Walterskirchen, Zschock, którzy należą do wiernokonstytucyjnych).

Na sobotnim posiedzeniu izby poselskiej dał jego eksc. pan minister sprawiedliwości dr Glaser na powyższą interpelację odpowiedź następującą:

„Zdaniem rządu nie wypada ministrowi sprawiedliwości stawić się na stanowisku prokuratorji państwa i uprzedzać leżące w zakresie jej obowiązku ocenienie, ażali w jakimś wypadku należy wdrożyć postępowanie karne, wskazówkami, do których minister żadnej pewnej podstawy mieć nie może; tem mniej jest on powołany do śledzenia objawów prasy perjodycznej lub nieperjodycznej literatury codziennej. Niniejszą atoli interpelację muszę według obiektywnej jej treści uważać za udzielone mi doniesienie urzędowe i przestać ją c. k. Prokuratorji ustawą państwa w Wiedniu, do wskazanego postąpienia, a mianowicie

dla tego do tej prokuratorji, ponieważ właśnie Prokurator wiedeński zawiadomił mnie z powodu tej interpelacji, iż sprawa w niej poruszona jest prawdopodobnie albo identyczna albo w bliskim związku stojącą z przedmiotem, który wskutek bezpośrednio doń nadeszłych doniesień i artykułów dziennikarskich oddawna się w jego ręku znajduje, i co do którego zajęty jest gromadzeniem i przygotowaniem obszernego materiału, mającego posłużyć do użytku we właściwym mu zakresie działania.

A więc wstrzymajmy dalszy ciąg studjów nad przedlitawskimi stosunkami, dokąd prokuratorja państwa nie ukończy zbierania materiałów w tym przedmiocie...

Odezwa.

W początku grudnia roku zeszłego poruszono w łonie komitetu wystawy krajowej kwestję, czy ze względu na stan ekonomiczny kraju i groźną sytuację polityczną wystawy tej nie należałoby odroczyć lub nawet zupełnie zaniechać.

Pierwszy z przytoczonych powodów, któremi zwolennicy odroczenia lub zaniechania wystawy zapatrywanie swe usiłovali uzasadnić, nie mogły być sam jeden w żaden sposób zachwiać komitetu w postanowieniu urzędzenia wystawy w r. 1877. Z stanem ekonomicznym kraju liczył się bowiem komitet z góry, a stan ten był mu właśnie bodźcem do powzięcia zamiaru urzędzenia wystawy, gdyż zdawało się komitetowi, że wystawa krajowa, urządzona w myśl ogłoszonego programu dla zapoznania się zrzeszonym stanem krajowej produkcji rolniczej i przemysłowej, przyczyni się niechybnie do pożądanego rozwoju ekonomicznego kraju naszego. Natomiast niepodobna było odmówić wówczas niejakiemu uprawnieniu obawom, aby grożące zawikłania polityczne nie stanęły na przeszkodzie powodzeniu zamierzonego przedsięwzięcia. Ponieważ zaś nadto i strona finansowa przedsięwzięcia nastroczała jeszcze pewne wątpliwości, przeto komitet nie przeszedł nad kwestją odroczenia lub zaniechania wystawy do porządku dziennego, lecz uważając ją za niedojrzałą, uchwalil rozstrzygnięcie jej odroczyć doprzedniego swego posiedzenia głównie w tym celu, aby przed powzięciem stanowczej decyzji wy badać dokładniej opinie kraju w przedmiocie wystawy.

Od tej pory niebezpieczeństwo zawikłania politycznych, któreby na przedsięwzięcie komitetu szkodziły wpływ wywrzeć mogły, jeżeli nie minęło zupełnie, to przynajmniej stało się niezaprzeczenie znacznie mniej groźnem — a że wystawy nie przywiązują doń zbyt wielką wagę i że skutkiem tego nie ma obawy, aby pociągnięto za sobą słaby z ich strony udział, dowodzą liczne zgłoszenia wystawców zagranicznych, jakie nadeszły już do komitetu. Co się zaś tyczy strony finansowej przedsięwzięcia, to takowa przed-

stawia się dzisiaj już nierównie jaśniejszą, a co ważniejszą także niewornie pomyślniejszą, niż w początku grudnia roku przeszłego. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy bowiem uzyskał komitet z kilku źródeł nadspodziewanie hojne subwencje, mianowicie od ministerstwa rolnictwa (10,000 zlr.), od ministerstwa handlu (1,500 zlr.) wreszcie od rady zawiadowczej kolei Karola Ludwika (5,000 zlr.) z nadzwyczaj życzliwym pismem, w którym kolej Karola Ludwika przez usta swego dyrektora generalnego wynurza najwyższe zadzwolenie, że ma sposobność dać dowód, jak wiele się poczuwa do solidarności z krajem. Nadto udzieliła komitetowi w ostatnim czasie także pewna liczba rad powiatowych, oddziałów galicyjskiego towarzystwa gospodarskiego i zamianowanych w kraju delegatów zachęcającego poparcia, co nie omieszkało natchnąć go otuchą, że się nie zawiedzie w oczekiwaniami swych i co do tych rad powiatowych, oddziałów galicyjskiego towarzystwa gospodarskiego i delegatów, którzy dotąd życzliwości swej dla wystawy czynem nie objawili.

Zdawszy sobie w przebiegu bardzo wyczerpującej dyskusji ściśle sprawę z obecnego stanu rzeczy i widoków na przyszłość, uchwalil komitet na posiedzeniu z dnia 27 stycznia r. b. wszystkiemi głosami przeciwko jednemu, że wstawa ma się odbyć w terminie programem oznaczonym t. j. od 6go września do 4go października roku 1877. Po tej uchwale zaś nie pozostaje mu, jak odezwać się raz jeszcze do kraju a mianowicie do tych współobywateli, którzy raczyli przyjąć na siebie funkcje delegatów, z usilną prośbą, aby usiłowanom jego udzieliłi takiego poparcia, na jakie zdaje mu się zasługiwać praca mająca na celu rozwój ekonomiczny kraju naszego.

Przy tej sposobności nadmieniam komitet zarazem, że uchwałą z d. 27 stycznia r. b. oznaczył dzień 31 marca r. b. jako ostateczny termin zgłoszeń dla wszystkich czterech działów wystawy.

Lwów dnia 31 stycznia 1877, za prezesa: Otton Hausner, za sekretarza: Józef Greliski, dyrektor: Bolesław Augustynowicz.

Korespondencje „Kron. Codz.“

Petersburg 25 stycznia.

Słyszałem dzienne zdanie, że Rosja samem zmobilizowaniem wojska zadaje straszną klęskę Turcji, która nie będzie mogła długo rywalizować z nią w tym względzie — i, zmuszona zupełnym brakiem środków materialnych, ulegnie wreszcie siłom mocarstw europejskich. Wątpliwe, ażeby istotnie w zamiarach rządu rosyjskiego ukrywał się podobny pojedynek mobilizacyjny; gdyby jednak ludzono siebie tą myślą, że Rosja może długo znieść taki stan rzeczy, jaki istnieje dzisiaj, to gruby popełniany błąd. Pisalem już kilka razy, że zmobilizowanie wojska sprawoło straszne wstrząśnienie

MARIORY DAW

Humoreska F. B. Aldericha.

(Ciąg dalszy).

VI.

Jan Flemming do Edwarda Delaney w Sosnach

Ostatnia poczta „Rye“.

New-York 17. sierpnia 1876.

Wnosząc z pocisków, któremi tak celnie razisz moje zewnętrzne szanse, nie sądziłbym wcale, że Ci tak wstrętną jest artylerja. Ale to nie nie szkodzi! Pal dalej! Pocięszam się nadzieją, że armatka Twoego sarkazmu pęknie, i... zabije puszkarza!... Możesz mnie obrabiać, jak Ci się podoba, nie piszę i słowa, bo bez Twoich listów nie mogłbym się obejść żadną miarą; one mnie uzdrawiają!

Zmienilem się do niepoznania! Od niedzieli nie rzuciłem ani raz książkę na Watkinsa; raz dlatego, że dzięki Tobie łagodnieję, a powtóre dlatego, że Watkins w noc z soboty na niedzielę sprzątnął książki z kanapy, i zaniósł je do biblioteki. Ponury łotr ten zachował mimo to dawne swe zwyczaje. Bij go, trzęs nim jak gruszą, rozszarp go w kawałki, jeżeli Ci się podoba, on mimo to nie porzuci swych propinacyjnych gustów.

Miss Daw, drogi Edziu, to ósmy cud świata. Myślisz, żeby mi się podobała?... ja już po uszy w niej jestem zakochany!... Uczułem dziwną dla niej sympatię, gdyż mi ją opisał w pierwszym Tympanie, kołyszącą się w hamaku, tak, jak biała lilja na tle słonecznego złota. Pó-

źniejsze listy Twoje rozplomieniły me uczucie... gdy mówisz o niej, to mi się wydaje, że ją znał gdzieś dawno, że o niej marzył przed laty, że pokrewne nasze dusze łączyły gdzieś za światem węzły jakieś tajemne... Słowo Ci daję, żebym poznał portret jej wśród tysięcy miniatur. Postać jej niebiańska, sposób, z którym się przysłuchuje Twoim baśniom, włosy jej jasne, oczy czarne, łagodność, kobiecość... to wszystko znam, znam dokładnie!... Była zaciekawioną, gdyż jej o mnie opowiadał? wypytowała Cię?... A to prawdziwie rzecz dziwna!...

Wysmiejesz mnie niegodziwy cyniku, gdy Ci powiem, że po całych nocach marzę tylko o Sosnach, o tym domu naprzeciw waszej fermy. Ach, jak tam musi być świeżo i wonno na tym tarasie w cieniu dębów i wierzb plączących!... Poje się ciągle tą myślą, i widzę was wszystkich zgromadzonych tam w godzinach poobiednich. Pułkownik z ojcem Tym siedzą w fotelach, lubując się widokiem morza i wonnym dymem cygar hawańskich, Ty zaś, Ty — oh! pękam z zazdrości! — przechadzasz się w towarzystwie Miss Daw po wybrzeżu, bo widując się codziennie, jesteście już zapewne teraz z sobą w najserdeczniejszej przyjaźni. Potem zachodzi słońce, widzę was błędzących reka w ręce w lasku sosnowym przy bładem świetle księżycy;... myśl ta doprowadza mnie do wściekłości!... Miałbym wielką ochotę znieścistwie was wszystkich, bo Cię znam bratku na wylot; wiem, żeś zuch i wielbiciel płci pięknej!...

Powiedz mi, czy nie zauważałeś tam jakiego wielbiciela, kręcącego się koło skarbu pułkownika? Ten porucznik, ten rektor — wszystko to mnie niepokoi. Wiadomości o tych jegomościach nie wy-

czekuję z zbyt wielką niecierpliwością, wszelako chciałbym wiedzieć, co się tam dzieje?

Jak to być może, żebyś Ty nie był do tego czasu już po uszy zakochany w Miss Daw?... Wszakże ja znam ją tylko z Twoich listów, z Twoego opisu, a już szaleję!

A propos portretu! Czy nie mógłbyś wykraść fotografii jej z albumu?... Wszak musi mieć album fotograficzny. Gdybyś mi przysłał jej fotografie, zwróciłbym Ci ją odwrotną pocztą, nimby jeszcze ubytek spostrzegła!... Dziękuję Ci naprzód za tę przysługę, licząc na przyjaźń Twoją, mój kochany.

Czy klacz przysłała do Sosen zdrowa i condition? Wyborna to będzie szkapka do spacerów w Central-Parku w przyszłej jesieni. Aj noga! zapominałem o niej; dzięki Bogu i Tobie ma się znacznie lepiej!...

VII.

Edward Delaney do Jana Flemming w New-Yorku

ulica Wschodnia l. 38.

Sosny dnia 19. sierpnia 1876

Nie zawiodłeś się wcale; jesteście w najprzyjemniejszej zażyłości z naszymi sąsiadami. Ojciec mój z pułkownikiem pała cygara to w naszym salonie to na tarasie, rozmawiając o polityce, ja zaś spędzam całe wieczory z Miss Daw... Piękność jej i przynioty zachwycają mnie coraz bardziej... Pytasz, jak to być może, że się do tego czasu w niej nie zakochałem; przyznam Ci się, że do tej pory nigdy o tem nie pomyślałem, by zrobić obrachunek sumienia. A więc zrobię go teraz.

Mariory jest młodą, bogatą, skończoną piękną, lecz brak jej tego coś, które jest koniecznem dla istoty mającej mnie zachwycić... Osoba, która by mnie do nóg swych przykuć mogła, nie potrzebowałaby być ani tak piękną, ani tak młodą, ani bogatą... osoba ta musiała by być mniej eteryczną!... Mis Daw jest dla mnie zbyt idealną, zbyt wiotką; mógłbym z nią jako rozbitek mieszkać rok cały na jakiejś odludnej wyspie bez najmniejszego niebezpieczeństwa dla mojego serca. Postawiłbym jej bambusową chatkę, zbierałbym dla niej kokosowe orzechy, smarzyłby ją, lecz jestem tego pewny, że i za półtora roku nie zamacziliby burzliwsze uczucie mego spokoju!... Chciałbym aby mi była siostrą, chciałbym ją otaczać mą opieką; połowę majątku straciłbym na cacka dla takiej siostrzyczki (sposztrzegam się że już opuścił odludną wysepkę), lecz uczucie moje dla niej nie przekroczyłoby nigdy granic serdecznej, egzaltowanej przyjaźni!... Gdybym zresztą żył dla Miss Daw wyższe uczucie, to miłość moja znalazłaby nie przezwyższoną zapora!... Odkryje Ci tajemnicę, która Cię zdziwi z pewnością;... osądz sam czy mam rację?...

Donosiłem Ci już, mój drogi, jak ciekawie Miss Daw słuchała, gdy o Tobie opowiadał, otóż teraz powiem Ci więcej: zauważyłem, że tylko wtedy zajmuję ją moja rozmowa, gdy mówię o moim chorym rozumie!... Nie przesadzam wcale; robiłem w tej mierze niejednokrotne doświadczenia. Rozmawiałem z nią o różnych rzeczach, starając się wzbudzić jej zajęcie;... napróżno, z wyrazu jej twarzy łatwo można było poznać, że słucha tylko pół uchem. Słowo o moim przyjacielu Flemmingu, a wnet wracały się na mnie oczy jej, z wyrazem cieka-

wości i współczucia. Przysięgam sam, nie jest że to rzecz niepojęta i dziwna, równie jak ono uczucie, którego doznałem, gdy Ci Miss Daw opisywała, kołyszącą się w hamaku.

Odnosny ustęp Twojego piątkowego listu zaniepokoił mnie w wysokim stopniu. Czyż podobna aby dwie istoty zupełnie sobie nieznane, a rozdzielone setkami mil mogły wywierać na siebie wpływ jakiś tajemny — magnetyczny?... Słyszałem nie raz o takich psychologicznych zjawiskach, lecz nie wierzyłem dotąd w ich możliwość!... Pytasz mnie jak się to dzieje, że nie kocham Mariory?... czyż mógłbym się kochać w osobie, która mnie wtedy tylko słucha, gdy opowiadam o mym przyjacielu?

Nie wiem, czyli kto smali cholewnik do naszej pięknej sąsiadki. Porucznik okrętowy konsystujący w Rivermouth przyjeżdża czasem na herbatę, innego znowu dnia przyjeżdża rektor, wszelako porucznik częściej bywa gościem. Zastawiam go tam i wczoraj, i nie mógłbym przysiąc, czy nie marzy o posażnej panience, lecz cokolwiekby rywal ten nie jest wcale niebezpiecznym. Mariory umie zręcznie szermierzyć strzałami zatrutemi jadem ironji, a pocziwy porucznik ma szczególne usposobienie ku temu, by się wbić na ich ostrze. Powtarzam raz jeszcze, rywal ten nie wydaje mi się niebezpiecznym, lecz ręczę ci nie mogę. Ież to razy się zdarza, że człowiek nielitościwie przez kobietę wysmiewany, zostaje później jej mężem. Rektor również nie wydaje mi się niebezpiecznym, lecz kto wie. Wszak nieraz w zapaśnych szrankach zwycięża szaraczek tam, gdzie zwyciężyć nie mógł żółtowiec.

Sliczny jest portret Mariory, lecz nie szczęściem, gdyby zniknął z kominka,

nie finansowe i ekonomiczne w całej Rosji. Skutkiem tego stworzono od razu po wszystkich większych miastach liczny proletarijat fabryczny, jako przyszłą armję socjalistyczną. Dzisiaj czytamy i słyszymy o częstych ulicznych napadach, wykonywanych przez ludność głodną po miastach prowincjonalnych i stołecznych; nie rzecze, czy jutro nie postyszy się o zaburzeniach i barykadach, chociażby ze śniegu, po większych miastach.

Rząd rosyjski czuje trudność swego położenia; ma on wóz i przewóz, ale nie uważa ani jedno ani drugie za bezpieczne dla siebie. Ściągnawszy siły wojenne na zewnętrznego wroga, rozwiązuje ręce stronnictwu rewolucyjnemu, które ostabszy podczas lata w skutkach agitacji słowiańskiej, teraz na nowo podnosi groźną swą głowę i korzystając z błędów i słabych stron rządu, chwytą napowrót ster nad opinią warstw ruchliwych. Manifestacja petersburska, jakkolwiek w gruncie rzeczy nieudana, potęgowała jednak dźwignęła sprawę rewolucjonistów w opinii wszystkich ludzi, którym cięży dzisiejszy stan rzeczy niby straszna zbrodnia na pierś. Gdyby znów rząd zamierzył cofnąć się przed wojną, to naraziłby siebie na kompromitację przed całą Europą i wykazywałby bezsilność swą przed własnym narodem. Jedynym wyjściem z tego stanu rzeczy jest nadanie konstytucji carstwu rosyjskiemu, co podobno Ignatiew, wnet po rozchwianiu się konferencji stambulskiej, miał przedstawić carowi jako rzecz niemal niezbędną w dzisiejszych warunkach. Znad urosła pogłoska, że Gorczakow ma wystąpić Ignatiewowi tę sprawę zagranicznych; co oznaczałoby równocześnie stanowczy zwrot ku wojnie i zwycięstwo stronnictwa, pragnącego rozszerzyć sferę zniszczenia i zwołać powszechny ziemski sejm (sejm), celem wytworzenia siły moralnej, na którejby rząd oprzeć się był mógł. Ma się rozumieć, zmiana taka napotyka bardzo silny opór w potężnej biurokracji, która w ostatnich czasach zagarnęła do rąk swoich tyle władzy, ile jej nawet za Mikołaja nie posiadała.

Proces w sprawie zaburzeń przed kazańskim soborem wyznaczono na 31 stycznia w gmachu senackim. Rozprawa ma być publiczną, ale bilety wstępu prawie wyłącznie tylko najwyższym dygnitarzom rozdają.

Wyszedł z druku trzeci tom „Zbioru rzeczy słowiańskich” Hildebranda i zawiera między innymi następujące prace: „O literaturze polskiej w XVI. w. Makusze”, „Poglądy Polaków na kwestję wschodnią” Czerwiakowskiego i „O włościanach w Polsce przed ostatnim podziałem”.

Rada państwa.

(231 posiedzenie izby deputowanych).

Wiedeń 3. lutego.

Prezydent dr. Rechbauer otwiera o godz. 12 posiedzenie. Na ławie ministrów brakuje p. de Pretisa i Lassera. Dep. Horodyskiemu i dep. hr. Golejewskiemu udzielono jednodniowego urlopu.

Przedłożenie rządowe względem kredytów dodatkowych przekazano w pierwszym czytaniu komisji budżetowej. Dep. Schwab referuje o liczących do art. 4 kolejowej ustawy taryfowej postawionych wnioskach. Komisja wnosi sześciotygodniowy termin do publikacji taryf. Po krótkiej dyskusji i po zaleceniu wniosku komisji przez ministra handlu przyjęto art. 4 z poprawką dep. Skene'ego, ustanawiającą termin publikacji na dwa miesiące.

Następnym przedmiotem jest debata nad projektem ustawy o postępowaniu egzekucyjnym przez przymusową sprzedaż ruchomego i nieruchomego majątku.

Łatwo by odkryto jego ubytek. Poświęciłbym się chętnie dla Ciebie, lecz nie mam ochoty stawać przed krakami pod zarzutem popełnionej kradzieży.

P. S. Załączam gałązkę rezedy, którą Ci radzę pieścić jak najwielmi. Wzoraż znów, jak zwykle mówiliśmy o Tobie. Przyznam Ci się, że mnie to zaczyna już nudzić potrosza.

VIII.

Edward Delaney do Jana Flemminga w New-Yorku

Ulica Wschodnia l. 38.

Sosny dnia 22. sierpnia 1876.

Wspomnienie Twego listu trafiło mnie cały dzień. Nie wiem, co mam myśleć! Miałbyś naprawdę zakochać się w nieznanej, w wymarzonej idealnie, w cieniu, — bo przecież Miss Daw nie może być czem innym dla Ciebie. Nie rozumieć, dalibóg nie rozumieć w obójga. Jesteście parą istot tak eterycznych, uniesionych się w atmosferze tak czystej, że nie sposób was ścisnąć myślą zwykłym śmiertelnikowi. Ja, człowiek prozaiczny, realny, tracić muszę oddech na tych wyznach. Widok wasz budzi we mnie uwielbienie dla uczuć tak szczytnych, lecz zarazem i ból żniewny. Jesteście mi to czułością, który wziął rozbrat ze światem, miłość czynienia z istotami nieziemskimi i utkaniami z materji tak lotnej, że się trzeba obawiać, aby niezgrabnie jakim nie zniszczyć ich, nie zdławić, nie zdradzić. Obecnie z ludźmi innego jakiegoś świata. Jestem Kambianem wśród duchów.

Gdy biorę rzecz tę pod rozwagę, to

Minister sprawiedliwości dr. Glasser określa w dłuższym przemówieniu stanowisko rządu w tym przedmiocie, którego zamiarem jest liczne wadliwości sądownictwa, gdy naraz takowych usunąć nie podobna, przynajmniej drogą ustaw specjalnych poprawić, nie spuszczać jednak z oka dzieła reformy w całości. Mowca wykazuje ułomności postępowania egzekucyjnego i dowodzi, że takowe może i winno być niezawisłe od reszty materjału cywilnego ustawodawstwa załatwionem. Ze związku zachodzącego między umiejscowieniem prawa a ekonomją społeczną wytyka, że rozwiłkłość egzekucyjnej procedury oddziaływać musi na utrudnienie kredytu i na drogocność onego. Obrady nad procedurą cywilną zyskają tylko na gruntowności jeżeli postępowanie egzekucyjne będzie osobno traktowane i już teraz załatwionem, za czem jeszcze przemawia ta okoliczność, że gdyby uchwalenie nowej procedury cywilnej doznało zwłoki, musiałyby i ta piekająca kwestja sądownictwa być bezpotrzebnie odroczone.

Dep. Magg zarzuca projektowi ze stanowiska mniejszości komisji, że takowy nie obejmuje całego obszaru kroków egzekucyjnych, lecz ogranicza się na przymusowej sprzedaży.

Przeciw projektowi przemawia jeszcze dep. dr. Promber, za takowym zaś dep. dr. Dürnberger, nie przystając na szczegółnego.

Dep. Wittman składa jeszcze na stół prezydalny wniosek względem reformy i podniesienia ustawodawstwa marynarskiego, poczem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie w poniedziałek.

Na ostatnim posiedzeniu komisji podatkowej poruszono myśl, czy nie należałoby z powodu mającego nastąpić w marcu zwołania sejmów, przedłożyć izbie już teraz niektóre ustawy podatkowe. Minister finansów Depretis oświadczył, że rząd nosi się wprawdzie z zamiarem zwołania sejmów w marcu, zwłaszcza, że we wszystkich niemal krajach sześciolatekni perjoł sejmowy w tym roku upływa, że jednak rzecz ta nie jest pewną. — Przeciw temu jednakże przemawiali żarliwie deputowani Schaup, Klier i Fuchs, zastępując się ważnymi sprawami, które rada państwa ma do załatwienia.

Przedłożenie rządowe w przedmiocie zmiany niektórych postanowień dodatku do ordynacji wyborczej dla rady państwa, dla kilku galicyjskich okręgów wyborczych, opiewa: „Postanowienia dodatku do ordynacji wyborczej dla Rady państwa w sprawie galicyjskich okręgów wyborczych wraz z Krakowem: „d. gminy wiejskie, l. 12 i 17” zmienia się w ten sposób, iż mają one opiewać: 12. Przemysł, Niżankowice z miejscem wyborczym Przemysł. — Dobromil, Bircza, Ustrzyki, z m. wyborczym Dobromil — Mościska, Sądowa Wisznia, z m. w. Mościska. 17. Lwów, Winniki, Szczerzec, z m. w. Lwów. Gródek, Zalesie, z m. w. Gródek; Jaworów, Krakowice, z m. w. Jaworów.

Przegląd polityczny.

Lwów 5 lutego.

Reprezentanci mocarstw na konferencjach stambulskich prawie w całym komplecie znaleźli się obecnie w Wiedniu. Hr. Zichy i p. Calice przebywają tam od przeszłego czwartku; baron Werther przybył w piątek. Otrzymał on polecenie od księcia Bismarka, by jechał na Wiedeń i rozmówił się z hr. Andrassym i jak donoszą najnowsze wiedeńskie dzienniki, miał już z nim rozmowę trwającą całą godzinę. Pp. Chandordy i Corti przybyli do Wiednia w niedzielę, a generał Ignatiew za-

zdaje mi się, że byłoby może rozsądniej zaniechać dalszej z Tobą korespondencji. Lecz z drugiej strony, czy nie uraziłbym Cię, powątpiewając o Twojej trzeźwości, o rozsądku, który jest podstawą Twego charakteru?

Opis Miss Daw. zajął Cię; czujesz, żebyś ją uwielbiał, lecz kto wie, czy zbliżywszy się do niej, nie doznałbyś rozczarowania, czybyś w niej odnalazł ideał, który w niej uosabiaś w tej chwili?... Powtarzaj sobie często te mądre słowa; w ten sposób nie zaryzykujesz nic.

Jeździliśmy wczoraj wszyscy na spacer. Silny deszcz, który padał z rana, odświeżył powietrze i ubił kurzawę, nie uszkodziwszy drogi bynajmniej. Rivermouth odległym jest od Sosen o mil ośm, ale droga nie nudzi wcale, bo się jedzie krętym gościńcem, pomiędzy żywymi potami z głogu i berberysu. Nie widziałem dotąd świeższej zieleni, nad zieleni liści głogu, sputkanych ulwą. Korolowy owoc odbijał od niej mile, podnosząc jeszcze bardziej soczystą zieleni liścia. Siedziałem w tylnym siedzeniu kabrioletu obok Miss Daw; pulkownik powoził, ojciec mój zajął miejsce obok niego. Przysiągłem sobie, że przynajmniej przez pierwszych pięć mil nie wspomnę o Tobie, ani słowa... Szczerze się w duszy uśmiełem ze wszystkich manewrów, których używała Miss, starając skłonić mnie do złamania mej przysięgi. A że to nie szło tak łatwo, więc nagle sięgnęła, potem zaś wpadła w wesołość szaloną. Uszczypliwy jej dowcip, który mi się tak podoba, ilekroć Miss Daw bierze na fundusz poczciwego porucznika, wymierzony tym razem przeciwko mnie, wcale mnie nie zachwylił.

mówił sobie trzy pokoje w hotelu „Oesterr. Hof”. Utrzymują, że wszyscy ci panowie żywe prowadzą narady z hr. Andrassym; nie zdaje się jednak, by to doprowadzić mogło Austrię do zaniechania dotychczasowej polityki. Zachowanie sobie „wolnej ręki” jest zawsze jeszcze hasłem austriackiego ministerstwa spraw zagranicznych. Zresztą, zdaje się, że i Rosja nie żąda więcej nad zapewnienie sobie „wolnej ręki”. Z Berlina donoszą o tem: „Rosji byłoby to bardzo dogodnie, gdyby po niedaniu się konferencji, przynajmniej dwa państwa północne dały jej poparcie w czynnym wystąpieniu przeciw Porcie; ale ks. Bismark przystawał na to jedynie pod warunkiem poprzedniego porozumienia się Rosji z Austrią. Rozumie się, że zastrzegając to sobie, kanclerz niemiecki przekonany był, iż do porozumienia między temi dwoma państwami co do czynnego wystąpienia nigdy nie przyjdzie. Zrozumiano też to w Petersburgu i gabinet rosyjski zredukował swe pretensje tylko do żądania, by oba państwa postawiły mu „wolną rękę”. Na taką modyfikację kanclerz przystał, i zdaje się iż i gabinet austriacki nie będzie miał nic przeciw temu. W każdym razie, takie rozwiązanie kwestji będzie nie więcej jak parafrazą „izolowania”, z którego Rosja wydoszła się nie może.

O rokowaniach Turcji z księstwami znajdujemy w dziennikach najsprzeczniejsze wieści. „Tagblatt” utrzymuje, że odpowiedź Porty, jakich żąda gwarantcy, miała nadejść do Wiednia w niedzielę, ale że żądania te są takiego rodzaju, iż Serbja nie będzie mogła przystać na nie, układy zatem będą zerwane. Nie lepiej ma się rzecz z rokowaniami z Czarnogorą. Midhat basza oświadczył 30 stycznia, że czas poczynienia jakichkolwiek terytorjalnych koncesyj dla Czarnogóry już przeminął, konstytucja bowiem turecka nie przyzwala na zmniejszenie posiadłości państwa. — Wyjąwszy nieznaczne uregulowania granic, w wezry na nie więcej przystać nie może. Naturalnie, że w Cetynji, licząc na pomoc rosyjską, nie przystaną na to. Książę Gorczakow w tych dniach miał doradzać ks. Mikołajowi, aby przystąpił do układów pokojowych, ale takowe powinny być prowadzone na podstawie, którąby księstwo zapewniła należyte istnienie. Takiej podstawy Midhat basza nie przyjmuje, a na inną książę Mikołaj nie zgodzi się.

Z drugiej strony „N. fr. Presse” utrzymuje, że wszelkie wiadomości o odbywających się jakoby w Wiedniu układach między poselstwem tureckim a reprezentantem Serbji, Zuckiem, co do ewentualnego zawarcia pokoju, żadnej nie mają podstawy. W Wiedniu ani poufali, ani w drodze urzędowej nie traktuje się o turecko-serbskim pokoju. Sekretarz tureckiego poselstwa Falcon Effendi nie otrzymał pod tym względem żadnego polecenia. „O ile wiemy — pisze poufionemu dziennik — układy tego rodzaju prowadzą się bezpośrednio między Konstantynopolem a Belgradem; a wszystko, co się mówi o relokacjach przez Portę żądanych, jest czystym wymysłem. Dla panslawistycznego stronnictwa w Rosji serbsko-turecki pokój byłby bardzo niedogodnym i dlatego to puszczono pogłoskę o żądaniu przez Portę gwarancji, gdy faktycznie układy teraz dopiero rozpoczęły się.”

W Belgradzkich sferach dyplomatycznych utrzymują, że Porta gotowa jest poczynić Serbji daleko sięgające koncesje, gdyby w razie wojny z Rosją zobowiązała się do najściślejszej neutralności. Angielski konsul, White, który przybył do Belgradu 2. bm., miał przywieść z sobą sekretne propozycje w wezry.

Okólnik ks. Gorczakowa, o którym pisaliśmy na podstawie dzienników „Times”, „Tagblatt” i „Journal des Débats”, pomimo, że jest zredagowany

Zazwyczaj łagodna umie Mariory, gdy chce, bardzo być nieprzyjemną, tak jak bohaterka tej piosenki:

Jak dobra, to do rany przyłożyć, zagoi, Lecz gdy zła, to jej złości sam djabeł się boi!

Mimo to nie ustąpiłem ani kroku. Wracając dopiero zacząłem mówić o Twojej klaczy. Powiedziała, że chciała by ją spróbować temi dniami. Dla mnie ta szkapka jest za lekka.

A propos zapomniałem Ci powiedzieć. Miss Daw fotografowała się wczoraj w Rivermouth i uprzejmie obiecała mi dać jedną fotografię, jeżeli się odbiła kła. Tym sposobem będziesz posiadać jej wizerunek, otrzymawszy go w drodze legalnej i nie naraziwszy Twego przyjaciela na kolizję z paragrafami karnej ustawy. Radym bardzo przesłać Ci miniaturę, wiszącą nad kominkiem; lepijbyś mógł ocenić jej śliczne bursztynowe włosy i uroczy wyraz jej oczu.

Nie, Jasiu, gałązka rezedy posłana Ci w mym piątkowym liście nie pochodzi odemnie. Dwudziestosiemioletni młodzieniec nie posiada przyjaciela w takich upominków. Lecz nie ciesz się znów zbyt cznie tym darem; Miss Daw rozda jej hojnie gałązki rezedy, ba, nawet i róże, które na jej gorsie spoczywały. Podobna w tem do wiosny, lubi wkoło siebie rozsiewać woń i kwiaty.

Jeżeli znajdujesz, że nie ma związku w mych listach, to zważ, że je piszę urywkami, i to jak jestem w werwie, a dziś braknie mi jej zupełnie. Kończę więc, ściskając dłoń Twą serdecznie.

(Dalszy ciąg nastąpi).

wyekspedjowany nie będzie. Poufna wiadomość o treści jego, udzielona rozmaitym gabinetom zagranicznym, nie wywarła takiego wrażenia, na jakie liczył ks. Gorczakow; stary kanclerz zatem uznał za stosowne nie występować z nim w drodze urzędowej. „Polit. Corresp.”, organ wiele z Rosją sympatyzujący, tak też rzecz omawia: „Czy nadszedł już czas do podobnych dyplomatycznych oświadczeń ze strony kierownika zagranicznej polityki rosyjskiej — o tem żadnych konjunktur stawiać nie chcemy (przypominamy czytelnikom, że okólnik ów miał być „łabędzim śpiewem” ks. Gorczakowa). To tylko jest pewnem, że kanclerz rosyjski zamierza obecnie przesłać pewne wskazówki posłom rosyjskim przy mocarstwach, reprezentowanych na konferencjach w Konstantynopolu, o czem pierw- zasiegnie zdania cesarza Aleksandra.”

Cała rosyjska armja południowa, jak donoszą z Jass 2. bm., została zaalarmowaną i otrzymała polecenie znajdowania się w pogotowiu. Niewiadomo jeszcze co to ma oznaczać; być może, iż alarm pomieniony zarządzono jedynie na próbę, by się przeświadczyć o stanie wojska. Zresztą w całym wojsku panuje przekonanie, że jeżeli Rosja nie otrzyma europejskiego mandatu co do okupacji Bułgarii, to sama na własną rękę do niej przystąpi. Rozesłanie zebranej armji na dawniejsze kwatery bez rozwiązania kwestji będącej na porządku dziennym, oficerowie rosyjscy poczytują za wyraźną niemożność; następnym jej bowiem byłaby wojskowa rewolucja.

W całej południowej Rosji panuje gwałtowny tyfus i diphtheritis, od których i wojskowe szpitale nie są wolne. W Kijowie umarł profesor kliniki, Pokrowski, z tyfusu, którym właśnie zaraził się w tamecznym szpitalu wojskowym.

Berlińskie i wiedeńskie gabinety pracują w Bukareszcie nad utrzymaniem neutralności Rumunii w razie wojny Rosji z Turcją, z wyjątkiem pasu neutralnego, wydzielonego dla obustronnych operacji wojennych. — Tak niedorzeczny prywatny telegram znajdujemy w „Tagblacie”. Jakim sposobem można wydzielić taki „pas neutralny”, o tem telegrafującemu nie wapomina, rozumie się dlatego, że ani on, ani nikt dotąd nie wie, gdzie będą się odbywać przyszłe „operacje wojenne.”

Porta wysłała dnia 2. bm. okólnik do reprezentantów swoich przy dworach zagranicznych, w którym uwiadamia ich, iż ważne powody administracyjne spowodowały ją do zniesienia samostannego gubernium w Hercegowinie i połączenia znowu prowincji tej z Bośnią. Natomiast z trzech rumelijskich okręgów Kepizrend, Uskub i Niczar utworzone zostanie osobne gubernium z historyczną nazwą Kosowa. Wicegubernatorem będzie tam zamianowany Grek, Wassa effendi.

Ze Rosją traci obecnie sympatję w Słowiańszczyźnie południowej tego dowodzi manifest młodzieży kroackiej, o którym niedawno donosiliśmy. Manifest ten skierowany jest przeciw artykulom prof. Majkowowa, który w artykułach swoich odmawia Kroatom prawa występowania jako naród. Manifest ten opiewa:

„Panie profesorze! W piśmie swoim mówisz Pan o wzajemności słowiańskiej i miłości, i w imię tej to wzajemności odkryłeś pan tylko 800 000 Kroatów. Bezpożytecznym jest panie profesorze mówić Kroatom o słowiańskiej wzajemności, co więcej, nawet własna pańska publiczność uznaje to za zbyteczne. Powzól nam pan jednakże przytoczyć z Nestora następujący ustęp: Gdy Oleg, sprzymierzeniec Igora i syna Ruryka, Konstantynopol wzięć chciał, przybył do Kijowa i zwał w zasadzkę przywódców Oskola i Dira, mówiąc im: „Chodźcie bracia, wy jesteście z tego samego pokolenia z którego i my jesteśmy.” Gdy zaś przybyli, powiedział: wy nie jesteście z tego samego pokolenia i pozabijał ich. Od tego czasu aż do obecnej chwili, każdemu który się z Rosją bratał, działo i dzieje się jak Oskolowi i Dirowi, i dlatego nie powinno to pana dziwić, że nas nasze serce nie pociąga do związku z wami. Jeżeli się pan, panie profesorze przekonasz, że jakim językiem my Kroaci mówimy, to przedstawi swemu rządowi, aby parę milionów rubli, które tak nieraz bezpożytecznie wyrzucił, obrócił na wyszukanie języka używanego w starym rytuale kościelnym. Dla ułatwienia zaś pracy, przedstawiamy panu następujące daty do użytku: Bazyli, car moskiewski napisał do papieża list w swoim ojczystym języku, nie znając innego. Tłumacz języka kroackiego przy dworze papieskim przetłumaczył ten list bez żadnej trudności, jakkolwiek po rosyjsku tak mało rozumiał jak naprzykład po patagóńsku. Pewien uczonek powiada, że Rosjanie doskonale rozumieją pismo święte, po kroacku napisane. Jeżeli Ignatiew jest szczerym, to panu powie, że publiczność wschodnia nie nazywa go inaczej, jak tylko „Kroat baszi” tudzież, że też sama publiczność, pański język panie profesorze nazywa kroackim, wreszcie nawet nazwisko „Rosjanin” znamem jest u nas za ledwie od pół wieku, a na Wschodzie znają was jedynie tylko jako „Moskali”.

Pismo to przeprowadza dalej historyczny dowód, że Bośnja i Hercegowina Albanja i Rascja (dzisiejsza Serbja) były krajami kroackimi, i dodaje, że przywilej, kościółowi w Spalato udzielony, podpisał król Koloman jako król Ramy, to jest jako król całej Bośnji. Wbrew temu utrzymuje pismo, że to właśnie

Kroaci wprowadzili w używanie nazwisko „Serbowie”, i „że mahometanicy Kroaci chętnie by się przeniesić dali w szeregi zwierząt, których używają Mojżesz i Mahomet zakazał, aniżeli żeby się za Serbów uznać mieli.” Miejsce, w którym mowa o czystości i dawności kroacko-mahometanicy szlachty, zawiera następujący uderzający ustęp: „Kroacko-mahometanicy szlachta zaledwo by tych książąt (Karageorgiewiczów, Obrenowiczów i Petrovicz-Nieguszów) na pastuchów przyjął, gdzieby się więc z nimi równała, albo nawet im poddana być chciała! Tylko niezwykła wspaniałomyślność tej szlachty i niedoleżtwo Turków sprawiły, że przedź Samojedzi zapanują nad Rosją, aniżeli Serbowie panować będą nad Kulinowicami i nad innymi kroacko-mahometanikami, książęcego pochodzenia rodzinami.” Inny ustęp mówi: „Poleżenie chrześcijań w Turcji jest wprawdzie smutnem, lecz zdaje się lepszem aniżeli w innych krajach; żeby zaś Rosji rzeczywiście zależało na polepszeniu losu chrześcijań w Turcji, temu dopiero wtedy będzie można wierzyć, gdy Rosja poleżenie swoich własnych poddanych polepszy. Powiedz nam zresztą panie profesorze, dlaczego uciekający Bośniacy nie chronią się do was, do Rosji?”

Wiadomości miejscowe i zamiejscowe.

Niedzielny bal u namiestnika odbył się jak zwykle oficjalnie z bawy, sucho nudnie i sztywnie.

Henryk Wieniawski, znakomity artysta, był w niedzielę na zabawie urzędowej przed wydziałem muzycznym dla rodzin członków towarzystwa.

Ostatnia reduka w tegorocznym karnawale, urządzona staraniem stowarzyszenia artystów, odbędzie się w sobotę.

Wieczorek tańcujący, urządzony staraniem członków „Kasya ruskiego” odbędzie się dnia 6. lutego.

Koncert Wieniawskiego. Program 2. i ostatniego koncertu H. Wieniawskiego, który się odbędzie d. 7. b. m. w sali ratuszowej o 7. wieczór przy uprzejmym współudziale pny Z. R. 1. Vieuxtemps H. Concerto (Amoll nr. 5) koncertant. 2. Gounod, Ave Maria, odśpiewa pna R. 3. a) Wieniawski. Legende, koncertant. b) Bach J. S. Preludium vivace, koncertant. 4. Chopin. Fantazja f-moll, odegra A. Nikisch. 5. a) Schubert. Aufenthalt, b) Chopin. Mazurka, odśpiewa panna R. 6. Ernst H. W. Fantazja na pieśni węgierskie, koncertant. Biletów nabyć można w księgarni pana Karola Wilda.

Subwencje dla artystów. Minister wyznał i oświadczył udzielił z przeznaczonego na r. 1876 kredytu na cele sztuki, w uznaniu zasług artystycznych między innymi stypendjum Euzebjuszowi Mandyczewskiemu, muzykowi — zlecenie zaś artystyczne malarzowi, Hipolitowi Lipińskiemu.

Posiedzenie Towarzystwa przyrodników polskich im. Kopernika odbędzie się we wtorek 6. lutego 1877 r. o godzinie 6ej popołudniu w sali uniwersyteckiej nr. IV (1 piętro). Na porządku dziennym: 1. Sprawa zmiany statutów. 2. Sprawozdanie komisji szkolnej. 3. Wykład pr. Staneckiego „o cyklonach”. Dr. F. Kreutz prezes. Dr. Julian Grabowski sekretarz Towarzystwa.

Przypomnienie. Stosownie do wezwania z dnia 14 stycznia 1877 r. przypomina wydział „Towarzystwa brat. pomocy słuchaczy akademii techn. we Lwowie”, iż po upływie oznaczonego terminu, t. j. dnia 10 lutego 1877, nazwiska tych dłużników, którzy się jeszcze do wydziału nie zgłosili, w dziennikach krajowych ogłosi — w razie gdyby i to przypomnienie nie odniosło skutku, wydział odda tę sprawę natychmiast postępowaniu sądowemu.

Z życia Alojzego Żółkowskiego. „Biesiada literacka” podaje następujący fakt z życia słynnego komika i humorysty. Kalasany Szaniawski, wybierając się do Wiednia w roku 1814, na kongres, zaszedł do Szylera (wówczas głośna restauracja) na kapłona i zastawczy tam Żółkowskiego, rzekł: — Jadę jutro na kongres — może mi co polecisz, lub dasz jaką radę?

Polecisz mi mam prawa, lecz dać radę mogę. Wiem o tem, że pod peruką, jaką nosisz, masz pan głowę goluśką jak kolono; otóż stanawszy na kongresie w obec monarchów całego świata, gdy przyjdzie kolej na naszą sprawę, zdejm parukę z głowy i krzyknij: Panowie! oto jest stan mojego kraju!

Zupa rumfordzka. Od połowy stycznia b. r. rozdaje Towarzystwo męskie św. Wincentego w domu ubogich ciepłą strawę, czyli tak zwaną zupę rumfordzką i chleb dla najbiedniejszych nędzarzy tutejszych. Z najdalszych przedmieść spieszą ci nieszczęśliwi z garnuszkami, aby i siebie pożywić, i zgłodniałej rodzinie przynieść ciepły pokarm, który starczyć musi niekiedy za całe pożywienie. Około sto osiemdziesiąt porcyj rozdaje się dziennie. Razem od 15 do 30 stycznia rozdano 2,549 porcyj i 188 i pół bochenków chleba. Towarzystwo św. Wincentego nie mając stałych funduszy, udają się z prośbą do publiczności o łaskawe poparcie tego dobroczynnego dzieła. Wszelkie nawet najmniejsze datki z wdzięcznością przyjęte będą w handlu Ignacego Drexlera i synów pod zlotym lwem naprzeciw katedry. Spis dobrodziejów ogłoszony będzie w dziennikach.

Mianowania w armji. Starszymi lekarzami rezerwy mianowani elewowie lekarscy: dr. Edward Strojnowski przy szpitalu garajonowym nr. 14 we Lwowie; dr. Ludwik Lutyński przy tym samym szpitalu; dr. Jan Wiktor ze szpitala garn. nr. 15 w Krakowie,

Kapelusze filcowe męskie, dla chłopczyków i dzieci — Cylindry najnowszego fasonu — Kapelusze składane (Chapeauclaque) jedwabne i tybetowe — Czapki różnego rodzaju — Koszule męskie białe, kolorowe i angielskie (Oxford) — Kołnierze i mankiety najnowszego kroju — Rękawiczki męskie glansowane i irchowe — Krawatki i szaliki — Szelki — Kalosze — Parasole jedwabne i alpakowe — Płaszczki gutaperkowe

poleca główny skład kapeluszy męskich

ANTONIEGO MÜLLERA

we Lwowie, ulica Hallicka, 17.

396 1-100

WACHLARZE

W największym wyborze i najnowszych fasonach
otrzymał i poleca najtaniej
magazyn towarów drobiazgowych
JÓZEFA BALLABANA

ulica Karola-Ludwika, 3, obok magazynu panów K. i J. Schayerów we Lwowie.

Człowiek młody,

odpowiednio wykształcony, obznajomiony z manipulacją polityczną, sądową i bankową, posiadający ładne piśmo, poszukuje posady jako dyktarza w którymkolwiek zawodzie.

Adres: J. K. w. Administracji „Kroniki Codziennej.”

Handel towarów żelaznych i pierwszy wyłączny skład naczyń kuchennych pod firmą

TH. & H. SCHEER.

we Lwowie, ulica Teatralna, 1. przy placu Marjackim, 51-120
poleca w wielkim wyborze i po cenach najniższych wszelkie narzędzia rolnicze i rzemieślnicze, piece żelazne do opalania węglem i drzewem, krzyże żelazne złożone w ogniu, kucharki naftowe, poprawnej konstrukcji i wszelkie przybory do wycinania piłęczką.

Potrzebujemy rocznie

20.000

PUDEŁEK drewnianych

do pakowania
naszej własnego wyrobu
MASY
do zapuszczania podłogi
nagrodzonej srebrnym medalem.

Sprowadzając pudełka dotychczas z zagranicy, chcielibyśmy potrzeby nasze zaspakować wyrobami krajowemi, upraszamy przeto interesowanych panów fabrykantów, by się do nas listownie zgłaszali po bliższe informacje.

F. Schubuth i Syn
fabrykant świec i blichowania wosku we Lwowie.

**Potaniał
CUKIER**

jedynie u

WILHELMA ADAMA

przy placu Marjackim, i u

JULJUSZA ADAMA

w Rynku.

398 3-7

**Fabryka machin i narzędzi rolniczych
„SPÓŁKI WŁAŚCICIELI ZIEMSKICH“**

we Lwowie, ulica Balonowa, 1.

Przekonawszy się o koniecznej potrzebie zaprowadzenia u nas **opału torfem**, który jest o **50%** tańszy od opału drzewem (rachując sag drzewa po 8 zł.) oraz zachęceniu odbytemi próbami przez towarzystwo gospodarskie oddziału Rudecko-Gródeckiego, mamy zaszczyt oznajmić JW. Panom i W. Panom gospodarzom, że wyrabiamy torfiarki, podług konstrukcji, którą wyzwyminione towarzystwo próby odbywało („Rolnik“ Nr. 1. z 15. Stycznia 1877). Torfiarka można z pomocą jednego konia i sześciu ludzi wyrobić dziennie 10-12.000 cegieł. (Do opału 8-konnej lokomobili potrzeba 250 cegieł na godzinę).

Torfiarka loco Lwów 220 zł.

Ruchadła zeskie z podrzynaczami, które jeśli orka jest na 8-10 cali, zastępuje zupełnie pługi Saeka. Cena ruchadła **15 „**
Koleśnice do ruchadła **6 „**

Grabie amerykańskie z koziołkiem po cenie **100 „**

Wszystkie gatunki pługów Cichockiego, plewniki angielskie, ogartywacze do kartofli, siewniki rzędowe i szerokorzutne, kieraty, młocarnie, młynki. Lejarnia żelaza i metalu. 391 4-6

Tak w drodze sprzedaży jak i za naprawą, udziela się catoroczną rekojmie.

UWIADOMIENIE

Od wielu lat zaszczytnie znany handel zegarów pod firmą **W. Penther we Lwowie**, przy ulicy Hallickiej pod l. 17, nabyli podpisani przed dwoma laty na swą własność, a prowadząc takowy do tego czasu i powiększywszy go przez wielki wybór zegarków i zegarów z fabryk najświetniejszych, tudzież przez wielki skład wyrobów **JUBILERSKO-ZŁOTNICZYCH** — połączyli obydwu zawody z pracownikami. Prowadząc dotychczas handel ten ku zupełnemu zadowoleniu Szanownej Publiczności, staraniem ich będzie i nadal przez akuratańską usługę i umiarkowane ceny zaskarbić sobie dalsze względy i zaufanie. 221 7-9

L. Weigel,
zegarmistrz.

J. Dąbrowski,
jubiler i złotnik.

Do godziny 12ej rano

mała kawa **8 centów**
duża kawa **12 centów**
w kawiarni

CZERKAWSKIEGO

ulica Kopernika. 30-30

Ekonom

kawaler, życzy sobie przyjąć posadę w kraju lub za granicą.
Bliższa wiadomość przy ulicy Hallickiej l. 10, piętro II. 395 2-9

Ważne dla dam.

PROSZEK DAMSKI

nadający pici białosć i gładkosć, niezawierający żadnych szkodliwych mineralnych składników

242 poleca 23-24
Apteka Rukera, Lwów.
Cena o pudełku 40 ct., posyłka pocztowa 10 ct. — Odsprzedającym stosowny rabat.

Dr. K. DEBICKI

asystent przez lat cztery w krakowskiej klinice chorób skórnych i syfilitycznych po dłuższym pobycie za granicą, osiadł we Lwowie. — Ordynuje popołudniu od 2-4. — Mieszka przy ulicy Karola-Ludwika, 33. 372 23-30

JÓZEF BILAS i SPÓŁKA

We Lwowie, ulica Krakowska, 14.

naprzeciwko handlu pana Reissa

260

polecają swój nowo urządzony

8-8

HANDEL WĘDLIN

własnego wyrobu

po cenach najumiarkowańszych.

Zamówienia na prowincję nskuteczniąją spieszenie i starannie.

Zmiana lokalu.

A. KOZŁOWSKI

ma zaszczyt Szanownej Publiczności donieść, że swój **skład obrazów, papieru i wszelkich potrzeb do pisanja, rysowania i malowania** z dotychczasowego lokalu przy ulicy Hallickiej, 19, z dniem 14. listopada zr. przeniósł w dom Wgo Wiczyńskiego, dawniej handel J. S. Jürgensa

przy ulicy Hallickiej 16.

Dziękując Szanownej P. T. Publiczności za łaskawe względy, które dotychczas doznawałem, upraszam i nadal o takowe. 159 10-9

Tanie i piękne
POMIESZKANIA.

I. na drugim piętze, składające się: z dużego salonu, trzech pokoi, kuchni i werandy (z trzema wychodami) zaraz do wynajęcia

II. w parterze od 1. lutego składające się: z salonu trzech pokoi i kuchni (z 2. wychodami) i z wspólnym ogrodem.

Jest także do wynajęcia **stajnia na cztery konie i wozownia na dwa powozy.**

Bliższa wiadomość u dozorcę domu w kamienicy przy ulicy Stryjskiej, 23. 368 11-12

Zupełna wyprzedaż

Magazyn
ZYGMUNTA STEIFA
wyprzedaje

z powodu zmiany interesu
niżej cen fabrycznych
KONFEKCJE DAMSKA,

Suknie, Płaszczki, Paletoty, Zarzutki, Kaftaniki i wielki wybór Materyj na Suknie damskie, Szale, Chustki i w ogóle wszystkie w ten zakres należące artykuły, również

BIELIZNĘ DAMSKA,
jako też **włóczkowe Beduiny, Rotondy, Chustki i inne.**

192 13-9

Wszedł

„HALICZANIN“

kalendarz na rok 1877

NOWOROCZNIK HUMORYSTYCZNY „SZCZUTKA“.

Kalendarz ten powszechnie znany zawiera kilkanaście arkuszy druku i obejmuje w informacyjnej części wszelkie objaśnienia i instrukcje, potrzebne w codziennem życiu.

W Noworoczniku „Szczotka“ znajdują czytelnicy wesole powiastki, humoreski i ilustracje.

Cena egzemplarza **50 ct.** — Tuzin kosztuje **4 złr. 50 ct.**

Do nabycia w Administracji „Kroniki Codziennej“ przy ulicy Sobieskiego.